

การประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริม
ความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
THE NEEDS ASSESSMENT OF COOPERATIVE NETWORKING OPERATIONS
FOR STUDENT BEHAVIOR PROMOTION UNDER THE OFFICE OF
THE BASIC EDUCATION COMMISSION

ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์¹, ผดุงชัย ภูพัฒน์², ธีร ภวังคนันท์³
Chanchai Wongsirasawat¹, Phadungchai Pupat², Thira Bhawangkanantha³
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครจซี่ และ มอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์หาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ: 1. ความต้องการจำเป็น 2. เครือข่ายความร่วมมือ 3. ความประพฤตินักเรียน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
Assistant professor of Valaya Alongkorn Rajabhat University

² อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
Ed.D. special Lecturer of King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ ผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
Specialist of The Basic Education Commission Ministry of Education
Corresponding author; Email: wochanchai@gmail.com)

ABSTRACT

The objective of this research was to analyze needs assessment of cooperative networking operations for student behavior promotion under the office of the basic education commission. The sample group consisted of 379 Competent officials promote conduct of students in educational institutions under the office of the basic education commission. The sample size was determined by using Krejcie & Morgan's tables and multi-stage random sampling. The instrument used in this research was a 5-level rating scale questionnaire with the reliability of 0.89. The statistics used in the analysis were mean, standard deviation and Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}.

The research findings was as follows: needs assessment of cooperative networking operations for student behavior promotion under the office of the basic education commission found that; the highest need for cooperative network management for student behavior was participation with all network partners, management, promotion develop and solve student problems, the prevention, surveillance and protection of students, and human resource development and the competent officials promote student conduct respectively.

Keywords: 1. Needs Assessment 2. Cooperative Networking 3. Student Behavior

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 มาตรา 10 ได้ระบุว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช, 2542) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้กำกับของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้การดำเนินงานพัฒนาและส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ.ก.ช.น.สพฐ.) ซึ่งมีพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนปฏิบัติหน้าที่กิจกรรมสำคัญในการป้องกัน เฝ้าระวัง ให้นักเรียนมีความปลอดภัยทั้งในและนอกสถานศึกษาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 7 ได้บัญญัติว่าการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และนักศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาต้องมีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสมความรับผิดชอบ ต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

ในยุคปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเทคโนโลยี วัฒนธรรมและรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยคนไทยเผชิญกับปัญหาเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ผู้คนยึดติดกับวัตถุนิยมรวมถึงการติดกับดักในเรื่องของโลกโซเชียล ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวที่อ่อนแอลง ทำให้เกิดปัญหากับสังคมหลากหลายรูปแบบซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2562) การที่จะแก้ปัญหาลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะต้องมีการร่วมมือร่วมใจของคนทุกคนในหลายๆ ฝ่ายที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินความต้องการจำเป็นให้กับผู้ตัดสินใจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถือเป็นสิ่งสำคัญของการจัดเตรียมแผนสำหรับดำเนินการเพื่อจัดการปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นหรือนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ (Altschuld & Witkin, 2000)

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) นำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

3.1 ทราบความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 สามารถใช้ผลการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งสิ้น 27,178 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 380 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน 2. ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน 3. ด้านการพัฒนาบุคลากรและพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน 4. ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน 5. ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 21 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.89 โดยวิธีหา “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α -Coefficient) ของ Cronbach (Cronbach, 1990)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: PNImodified (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)

5. ผลการวิจัย

ความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เกี่ยวกับการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.25) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.29) ด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.27) ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.29) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.36) และด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.33) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมและจำแนกรายด้าน

เครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริม ความประพฤตินักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน	4.65	0.27	มากที่สุด
2. ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.65	0.29	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความ ประพฤตินักเรียน	4.66	0.29	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.59	0.33	มากที่สุด
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.63	0.36	มากที่สุด
รวม	4.64	0.25	มากที่สุด

5.2 ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการป้องกัน ฝึกระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายด้าน

รายการประเมิน	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	PNI modified	ลำดับ
1. ด้านการป้องกัน ฝึกระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน	4.65	5.00	0.07	3
2. ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.65	5.00	0.07	3
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน	4.66	5.00	0.07	5
4. ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.59	5.00	0.08	1*
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.63	5.00	0.08	2

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการป้องกัน ฝึกระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน ข้อที่มีดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 1.2 การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการคัดกรองนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหา นักเรียน ข้อที่มีดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 2.3 แนวทางการพัฒนานักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นนักเรียนแกนนำหรือคณะทำงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ข้อที่มีดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 3.4 การยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู บุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ข้อที่มีดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 4.2 การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และด้านการบริหารจัดการ ข้อที่มีดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ข้อ 5.3 การจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความ
ประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	สภาพที่ เป็นจริง	สภาพที่ ควรจะเป็น	ความต้องการ จำเป็น	
	D	I	PNI modified	ลำดับ
1. ด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง และการคุ้มครอง ช่วยเหลือนักเรียน				
1.1 การกำหนดภาระงานส่งเสริมความ ประพฤตินักเรียน ให้เชื่อมโยงกับระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.70	5.00	0.06	4
1.2 การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ใน การคัดกรองนักเรียนตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.56	5.00	0.09	1*
1.3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การ ประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.70	5.00	0.06	4
1.4 การกำหนดแนวทางและมาตรการ การ ป้องกัน การเฝ้าระวังพฤติกรรมของนักเรียน	4.66	5.00	0.07	3
1.5 การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานต้น สังกัดรวมถึงรวบรวมข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ	4.64	5.00	0.07	2
2. ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน				
2.1 ความรู้ในการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน	4.56	5.00	0.09	2
2.2 แนวทางสนับสนุนให้นักเรียนที่มีพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์ ได้ร่วมรับผิดชอบในการจัด กิจกรรมของโรงเรียน	4.64	5.00	0.07	3
2.3 การกำหนดแนวทางและมาตรการ การป้องกันการเฝ้าระวังพฤติกรรมของ นักเรียน	4.87	5.00	0.02	4

รายการประเมิน	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	PNI modified	ลำดับ
2.4 แนวทางการพัฒนานักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นนักเรียนแกนนำหรือคณะทำงาน	4.53	5.00	0.10	1*
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน				
3.1 การจัดฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.68	5.00	0.06	3
3.2 จัดสวัสดิการและให้ความคุ้มครองพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนที่ปฏิบัติงาน	4.82	5.00	0.03	4
3.3 การสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมทักษะชีวิต	4.66	5.00	0.07	2
3.4 การยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู บุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก	4.48	5.00	0.11	1*
4. ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน				
4.1 ความเข้าใจในการประสานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ที่มีบทบาทหน้าที่ตาม พรบ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	4.51	5.00	0.10	2
4.2 การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน	4.44	5.00	0.12	1*
4.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนางานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.77	5.00	0.04	4

รายการประเมิน	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่ควรจะเป็น	ความต้องการจำเป็น	
	D	I	PNI modified	ลำดับ
4.4 การพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน	4.64	5.00	0.07	3
5. ด้านการบริหารจัดการ				
5.1 การพัฒนาระบบสารสนเทศการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน	4.53	5.00	0.10	2
5.2 การจัดทำแผนงาน โครงการ แบบบูรณาการ ในการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน	4.64	5.00	0.07	3
5.3 การจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.52	5.00	0.10	1*
5.4 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์รายงานสรุปผลข้อมูลการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน	4.81	5.00	0.03	4

6. สรุปผลการวิจัย

ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการป้องกัน ฝักระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ในส่วนของการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนควรให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับแรก ด้านการบริหารจัดการ ในส่วนของการจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับแรก ด้านการป้องกัน ฝักระวัง และการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการคัดกรองนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับแรก ด้านการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เป็นนักเรียนแกนนำหรือคณะทำงานควรให้

ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับแรก และด้านการพัฒนาบุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ในส่วนของการยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู บุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองช่วยเหลือเด็กควรให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับแรก

7. อภิปรายผลการวิจัย

ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีความต้องการจำเป็นที่จะพัฒนาในด้านการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเกิดประสิทธิผลได้นั้น การมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนถือเป็นกลไกที่สำคัญในการเสริมสร้างความสำเร็จ เนื่องจากความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนของมีการประสานการทำงานของเครือข่ายระดับเขตพื้นที่การศึกษา และเครือข่ายระดับโรงเรียนที่เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ และอำนาจดำเนินการในการสนับสนุน และช่วยเหลือความประพฤตินักเรียน ในการปฏิบัติงานเน้นการประสานงานของผู้เกี่ยวข้องที่ต้องมีความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานกับนักเรียน ในพฤติกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมเพื่อช่วยป้องกัน แก้ไขปัญหาและให้คำปรึกษาเบื้องต้น ที่สำคัญในส่วนการบริหารจัดการต้องมีการนิเทศ กำกับ และติดตามเป็นระยะๆ เพื่อจัดทำรายงานสรุปผลข้อมูลการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาวิธีการดำเนินงาน รวมทั้งมีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ เทพไกรวัล (พิสิฐ เทพไกรวัล, 2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย กระบวนการสร้างเครือข่าย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ขึ้นตระหนักถึง ความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2. ขึ้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3. ขึ้นสร้างพันธสัญญา ร่วมกัน 4. ขึ้นบริหารจัดการเครือข่าย 5. ขึ้นพัฒนาความสัมพันธ์ และ 6. ขึ้นรักษาความสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง ส่วนองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1. ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจ ของเครือข่าย 2. ขอบข่ายและภารกิจ การบริหารจัดการสถานศึกษา 3. เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิก เครือข่าย 4. กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจของเครือข่าย 5. คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และ 6. การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล และสอดคล้องกับนฤมล นิราธร (นฤมล นิราธร, 2543) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการทำงานแบบเครือข่าย คือ การแสวงหารูปแบบขององค์กรที่มีความยืดหยุ่น มีโครงสร้างแนวราบมีความเป็นอิสระต่อกัน สามารถตอบสนองต่อโลกที่มีปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เปลี่ยนแปลง และมีการแข่งขันสูง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายที่ส่งเสริมแนวทางการร่วมมือในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาความประพฤตินักเรียนที่เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารในเครือข่ายความร่วมมือควรส่งเสริมกิจกรรมและ/หรือสวัสดิการในการยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู บุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก

8.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีที่มุ่งเน้นประโยชน์ และความปลอดภัยของเด็กนักเรียนเป็นสำคัญจากพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.3.2 ควรพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. บรรณานุกรม

เบญจมาศ สุภาชัย. (2562). เอกสารบทความวิชาการด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการ. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2563, จาก https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/25_people/ewt_dl_link.php?nid=101&filename=index

พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช (2542). ราชกิจจานุเบกษา. 19 สิงหาคม 2542, เล่ม 1 ที่ 74 ก.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือการปฏิบัติงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด. ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน.(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Altschuld, J. W., & Witkin, B. R. (2000). *From needs assessment to action: Transforming needs into solution strategies*. Sage

Cronbach, L. J. (1949). Essentials of psychological testing.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 4(1), 17-22.

10. คำขอบคุณ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน และนักวิชาการที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อมูล และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้และขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง